

A8-0036/2014

14.11.2014

ΣΥΣΤΑΣΗ

σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για την προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Σύμβαση για το διεθνές εμπόριο των ειδών άγριας χλωρίδας και πανίδας που απειλούνται με εξαφάνιση (CITES) (09412/2014 – C8-0042/2014 – 2013/0418(NLE))

Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων

Εισηγήτρια: Pilar Ayuso

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

- * Διαδικασία διαβούλευσης
- *** Διαδικασία έγκρισης
- ***I Συνήθης νομοθετική διαδικασία (πρώτη ανάγνωση)
- ***II Συνήθης νομοθετική διαδικασία (δεύτερη ανάγνωση)
- ***III Συνήθης νομοθετική διαδικασία (τρίτη ανάγνωση)

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που προτείνεται στο σχέδιο πράξης)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	5
ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ.....	6
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ	9
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	17

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για την προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Σύμβαση για το διεθνές εμπόριο των ειδών άγριας χλωρίδας και πανίδας που απειλούνται με εξαφάνιση (CITES) (09412/2014 – C8-0042/2014 – 2013/0418(NLE))

(Έγκριση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου (09412/2014),
 - έχοντας υπόψη τη Σύμβαση για το διεθνές εμπόριο των ειδών άγριας χλωρίδας και πανίδας που απειλούνται με εξαφάνιση (CITES),
 - έχοντας υπόψη την αίτηση έγκρισης που υπέβαλε το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 192 παράγραφος 1 και το άρθρο 218 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (C8-0042/2014),
 - έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων σχετικά με την προτεινόμενη νομική βάση,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 99 παράγραφος 1 πρώτο και τρίτο εδάφιο, το άρθρο 99 παράγραφος 2, το άρθρο 108 παράγραφος 7 και το άρθρο 39 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων (A8-0036/2014),
1. εγκρίνει την προσχώρηση στη Σύμβαση·
 2. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, καθώς και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η Σύμβαση για το διεθνές εμπόριο των ειδών άγριας χλωρίδας και πανίδας που απειλούνται με εξαφάνιση (CITES) αποτελεί μείζον διεθνές νομικό μέσο που αποσκοπεί στην προστασία των απειλούμενων ειδών πανίδας και χλωρίδας μέσω ελέγχων στο διεθνές εμπόριο δειγμάτων των ειδών αυτών. Η σύμβαση τέθηκε σε ισχύ το 1975 και έχει σήμερα 178 συμβαλλόμενα μέρη (περιλαμβανομένων όλων των κρατών μελών της ΕΕ). Καλύπτει περί τα 35.000 είδη, τα οποία περιλαμβάνονται σε τρία προσαρτήματα, αναλόγως του απαιτούμενου βαθμού προστασίας και διασφαλίζει ότι το διεθνές εμπόριο δειγμάτων των ειδών αυτών δεν απειλεί την επιβίωσή τους. Κάθε εισαγωγή, εξαγωγή, επανεξαγωγή και εισαγωγή από τη θάλασσα ειδών καλυπτόμενων από τη Σύμβαση πρέπει να έχει εγκριθεί μέσω συστήματος αδειοδότησης.

Οι διατάξεις της Σύμβασης CITES έχουν τεθεί σε εφαρμογή ομοιόμορφα σε όλα τα κράτη μέλη από την 1η Ιανουαρίου 1984 και ρυθμίζονται πλέον μέσω του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 338/97 και διαφόρων κανονισμών της Επιτροπής (κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 865/2006 της Επιτροπής, εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 792/2012 της Επιτροπής και εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 578/2013 της Επιτροπής). Τα θέματα που καλύπτονται από τη Σύμβαση CITES αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος και του εμπορίου. Στον πρώτο τομέα, η Ένωση έχει επιμερισμένες αρμοδιότητες με τα κράτη μέλη της. Στον δεύτερο τομέα η Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα.

Το αρχικό κείμενο της σύμβασης προέβλεπε ότι στη CITES θα μπορούσαν να συμμετέχουν μόνον κράτη. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ως εκ τούτου μέχρι σήμερα είναι παρατηρητής στη Σύμβαση CITES.

Η τροποποίηση της Gaborone στη σύμβαση CITES, που εγκρίθηκε σε ειδική διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών στη Gaborone της Μποτσουάνα, στις 30 Απριλίου 1983, τροποποίησε το άρθρο XXI της σύμβασης έτσι ώστε η πρόσβαση στη σύμβαση, που προηγουμένως περιοριζόταν σε κράτη και μόνον, να είναι ανοικτή σε περιφερειακές οργανώσεις οικονομικής ολοκλήρωσης που έχουν συσταθεί από κυρίαρχα κράτη τα οποία έχουν αρμοδιότητα σε ό, τι αφορά τη διαπραγμάτευση, τη σύναψη και την εφαρμογή διεθνών συμφωνιών σε θέματα που τους έχουν μεταβιβασθεί από τα κράτη μέλη και που καλύπτονται από την παρούσα σύμβαση.

Η τροποποίηση της Gaborone στη σύμβαση CITES τέθηκε σε ισχύ στις 29 Νοεμβρίου 2013, μετά την κύρωσή της από τα δύο τρίτα των 80 χωρών που ήταν συμβαλλόμενα μέρη κατά τη στιγμή της έγκρισης της τροποποίησης. Με τη θέση σε ισχύ της τροποποίησης η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να καταστεί συμβαλλόμενο μέρος της Σύμβασης CITES.

Σύμφωνα με την πρακτική ότι τα συμβαλλόμενα μέρη καταβάλλουν τη συνεισφορά τους αμέσως μόλις προσχωρήσουν, αναμένεται ότι η ΕΕ θα καταβάλει 2,5 % του συνολικού ποσού του Κοινού Ταμείου της CITES (περίπου 115 000 ευρώ για το 2015). Θα εφαρμοσθεί ανάλογη μείωση του μεριδίου των συνεισφορών των κρατών μελών.

Η πρόταση απόφασης του Συμβουλίου έχει ως στόχο να εγκριθεί η προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Σύμβαση CITES και να κληθεί ο Πρόεδρος του Συμβουλίου να ορίσει το πρόσωπο που είναι αρμόδιο να προβεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην

κατάθεση του εγγράφου προσχώρησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο XXI παράγραφος 1 της σύμβασης, και της δήλωσης αρμοδιότητας που προβλέπεται στο άρθρο XXI παράγραφος 3.

Η προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην CITES θα της επιτρέπει να εκπροσωπείται καταλλήλως στις συνεδριάσεις της CITES και να συμμετέχει πλήρως στις εργασίες της Σύμβασης, σύμφωνα με τις Συνθήκες και τις θεσπισθείσες πρακτικές για την εξωτερική εκπροσώπηση. Η προσχώρηση θα επιτρέπει στην Επιτροπή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να διεξάγει διαπραγματεύσεις και να αποτελεί τον καταλύτη για μια ισορροπημένη συμβιβαστική λύση μεταξύ των θέσεων των 28 κρατών μελών. Όταν καταστεί συμβαλλόμενο μέρος στην CITES η Ευρωπαϊκή Ένωση θα αναλάβει επίσημες ευθύνες και θα λογοδοτεί στα υπόλοιπα μέρη για την εφαρμογή και επιβολή της σύμβασης.

Σημειωτέον ότι η προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν θα επηρεάσει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κρατών μελών που απορρέουν από τη CITES. Ως συμβαλλόμενο μέρος στη CITES, η ΕΕ θα ασκεί όλα τα δικαιώματα και θα αναλάβει όλες τις υποχρεώσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα θέσει σε ψηφοφορία όλα τα θέματα που καλύπτονται από το κεκτημένο ή ενδέχεται να επηρεάζουν το κεκτημένο, όπως ο Κανονισμός 338/97¹ ή άλλες σχετικές ρυθμιστικές πράξεις της ΕΕ και τα κράτη μέλη μεμονωμένα θα θέσουν σε ψηφοφορία τα άλλα ζητήματα. Ούτε η εσωτερική διεργασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ θα διαταραχθεί από την προσχώρηση της ΕΕ στη Σύμβαση CITES. Η προσχώρηση δεν θα επηρεάσει τον τρόπο με τον οποίο οι κοινές θέσεις για τη διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών της CITES έχουν συμφωνηθεί από την Ένωση και τα κράτη μέλη της, εντός των πεδίων των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Η εισηγήτρια πιστεύει ότι η προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη CITES θα καταστήσει το νομικό καθεστώς της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη CITES διαφανέστερο έναντι τρίτων μερών στη Σύμβαση. Το ισχύον καθεστώς παρατηρητή στις συνεδριάσεις της διάσκεψης των συμβαλλομένων μερών και σε πολλές σημαντικές επιτροπές και ομάδες εργασίας της διάσκεψης αυτής αποτελεί όντως αρνητικό παράγοντα στο πλαίσιο αυτό.

Πέραν αυτού η εισηγήτρια πιστεύει ότι η προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Σύμβαση CITES αποτελεί λογικό και αναγκαίο βήμα για να εξασφαλιστεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα είναι απολύτως σε θέση να επιδιώκει τους στόχους που έχει θέσει στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής πολιτικής της. Η προσχώρηση θα επιτρέψει στην Επιτροπή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να εκφράσει μια συνεκτική θέση της ΕΕ στα θέματα της CITES και να παίξει ουσιαστικό ρόλο στις διαπραγματεύσεις κατά τη διάρκεια των Διασκέψεων των συμβαλλομένων μερών.

Ακόμη, η εισηγήτρια θα ήθελε να τονίσει ότι, στην πράξη, με την προσχώρηση της ΕΕ στη Σύμβαση CITES θα επισημοποιηθεί η ισχύουσα πρακτική και θα εξορθολογιστεί. Στην πραγματικότητα, κατά τη διάρκεια των Διασκέψεων των Συμβαλλομένων Μερών, τα κράτη μέλη επί του παρόντος ψηφίζουν μεμονωμένα αλλά πάντα σύμφωνα με απόφαση του Συμβουλίου που καθορίζει τη θέση της ΕΕ στις Διασκέψεις των συμβαλλομένων μερών. Μόλις η ΕΕ γίνει συμβαλλόμενο μέρος, θα της εκχωρηθεί το δικαίωμα να ψηφίζει στις Διασκέψεις των συμβαλλομένων μερών (η ψήφος της μετράει για 28 ψήφους) βάσει θέσης η

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 338/97 του Συμβουλίου, της 9ης Δεκεμβρίου 1996, για την προστασία των ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας με τον έλεγχο του εμπορίου τους (ΕΕ L 61 της 03.03.1997, σ. 1).

οποία - όπως στην προκειμένη περίπτωση - θα έχει συμφωνηθεί εκ των προτέρων με τα κράτη μέλη.

Με γνώμονα τα ανωτέρω η εισηγήτρια συνιστά να εγκρίνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Σύμβαση για το διεθνές εμπόριο των ειδών άγριας χλωρίδας και πανίδας που απειλούνται με εξαφάνιση.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Κύριο Giovanni La Via
Πρόεδρο
Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Θέμα: Γνωμοδότηση σχετικά με τη νομική βάση της σύμβασης για το διεθνές εμπόριο ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας που απειλούνται με εξαφάνιση (CITES) (COM(2013)0867 – C8-0042/2014 – 2013/0418(NLE))

Αξιότιμε κύριε πρόεδρε,

Με επιστολή της 18ης Σεπτεμβρίου 2014, ζητήσατε από την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων να εξετάσει, σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 2 του Κανονισμού, την ορθότητα της νομικής βάσης της ανωτέρω πρότασης της Επιτροπής.

I - Ιστορικό

Η νομική βάση που αρχικά προτάθηκε από την Επιτροπή ήταν το άρθρο 192 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το οποίο αποτελεί τη νομική βάση της περιβαλλοντικής πολιτικής της Ένωσης, και το άρθρο 207 ΣΛΕΕ σχετικά με την κοινή εμπορική πολιτική, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α) ΣΛΕΕ, το οποίο αποτελεί τη διαδικαστική νομική βάση για τη σύναψη διεθνών συμφωνιών και σύμφωνα με το οποίο απαιτείται η έγκριση του Κοινοβουλίου.

Στην αίτηση έγκρισης που απεστάλη από το Συμβούλιο στο Κοινοβούλιο, είχαν αφαιρεθεί η αναφορά στο άρθρο 207 ΣΛΕΕ και δύο περίοδοι που περιλαμβάνονταν σε παράρτημα της πρότασης και αφορούσαν την εσωτερική αγορά και την αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ για την τελωνειακή ένωση και την κοινή εμπορική πολιτική.

Το άρθρο 192 ΣΛΕΕ αποτελεί τη μοναδική νομική βάση της τρέχουσας νομοθετικής διαδικασίας που αποβλέπει στην αναδιατύπωση του κανονισμού με τον οποίο η σύμβαση για το διεθνές εμπόριο ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας που απειλούνται με εξαφάνιση (CITES) εφαρμόζεται από τα κράτη μέλη¹, με σκοπό την επικαιροποίησή της προκειμένου να συμπεριλάβει διατάξεις σχετικά με κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές πράξεις.

Η πρόταση απόφασης του Συμβουλίου αφορά την προσχώρηση της ΕΕ στη CITES, και

¹ Βλέπε νομοθετικό ψήφισμα του Κοινοβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας με τον έλεγχο του εμπορίου τους (αναδιατύπωση) (P7_TA(2014)0397).

επομένως ανακύπτει το ερώτημα εάν το άρθρο 207 ΣΛΕΕ θα πρέπει να περιληφθεί στη νομική βάση.

II - Σχετικά άρθρα της Συνθήκης

Τα ακόλουθα άρθρα της ΣΛΕΕ προτάθηκαν ως νομική βάση στην αρχική πρόταση της Επιτροπής (υπογράμμιση του συντάκτη):

Άρθρο 192

(πρώην άρθρο 175 της ΣΕΚ)

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζουν, σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, τις δράσεις που πρέπει να αναλάβει η Ένωση για την υλοποίηση των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 191.

[...]

Άρθρο 207

(πρώην άρθρο 133 της ΣΕΚ)

1. Η κοινή εμπορική πολιτική διαμορφώνεται βάσει ενιαίων αρχών, ιδίως όσον αφορά τις μεταβολές δασμολογικών συντελεστών, τη σύναψη δασμολογικών και εμπορικών συμφωνιών σχετικά με τις ανταλλαγές εμπορευμάτων και υπηρεσιών, και τις εμπορικές πτυχές της διανοητικής ιδιοκτησίας, τις άμεσες ξένες επενδύσεις, την ενοποίηση των μέτρων ελευθέρωσης, την πολιτική των εξαγωγών και τα μέτρα εμπορικής άμυνας, στα οποία περιλαμβάνονται τα μέτρα που λαμβάνονται σε περιπτώσεις ντάμπινγκ και επιδοτήσεων. Η κοινή εμπορική πολιτική ασκείται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τα μέτρα για τον καθορισμό του πλαισίου εφαρμογής της κοινής εμπορικής πολιτικής.

[...]

Άρθρο 218

(πρώην άρθρο 300 της ΣΕΚ)

[...]

6. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση του διαπραγματευτή, εκδίδει απόφαση για τη σύναψη της συμφωνίας.

Εκτός από την περίπτωση που η συμφωνία αφορά αποκλειστικά την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας, το Συμβούλιο εκδίδει απόφαση για τη σύναψη της συμφωνίας:

α) Μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις ακόλουθες περιπτώσεις:

i) συμφωνίες σύνδεσης,

ii) συμφωνία για την προσχώρηση της Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών,

iii) συμφωνίες που δημιουργούν ειδικό θεσμικό πλαίσιο θεσπίζοντας διαδικασίες συνεργασίας,

iv) συμφωνίες που έχουν σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις για την Ένωση,

v) συμφωνίες που καλύπτουν τομείς στους οποίους εφαρμόζεται η συνήθης νομοθετική διαδικασία, ή η ειδική νομοθετική διαδικασία όταν απαιτείται η έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Σε επείγουσες περιπτώσεις, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν να συμφωνούν προθεσμία για την έγκριση.

[...]

Το άρθρο 191 ΣΛΕΕ είναι διατυπωμένο ως εξής (η υπογράμμιση του συντάκτη):

Άρθρο 191

(πρώην άρθρο 174 της ΣΕΚ)

1. Η πολιτική της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος συμβάλλει στην επίδιωξη των ακόλουθων στόχων:

— τη διατήρηση, προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος,

— την προστασία της υγείας του ανθρώπου,

— τη συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων,

— την προώθηση, σε διεθνές επίπεδο, μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων, και ιδίως την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος.

[...]

4. Στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, η Ένωση και τα κράτη μέλη συνεργάζονται με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς. Οι λεπτομερείς κανόνες της συνεργασίας της Ένωσης μπορούν να αποτελούν αντικείμενο συμφωνιών μεταξύ της Ένωσης και των ενδιαφερομένων τρίτων μερών.

Το προηγούμενο εδάφιο δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να διαπραγματεύονται στα πλαίσια διεθνών οργανισμών και να συνάπτουν διεθνείς συμφωνίες.

III - Νομολογία σχετικά με τη νομική βάση

Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, «η επιλογή της νομικής βάσης μιας κοινοτικής πράξης πρέπει να στηρίζεται σε αντικειμενικά στοιχεία επιδεχόμενα δικαστικό έλεγχο, όπως είναι, ιδίως, ο σκοπός και το περιεχόμενο της πράξης»¹. Κατά συνέπεια, η επιλογή μη ορθής νομικής βάσης θα μπορούσε να αιτιολογήσει την ακύρωση της υπό εξέταση πράξης.

Στην περίπτωση αυτή πρέπει συνεπώς να διαπιστωθεί εάν η πρόταση:

1. έχει διττή στόχευση ή αποτελείται από δύο συνιστώσες εκ των οποίων η μία μπορεί να θεωρηθεί ως κύρια ή δεσπόζουσα στόχευση ή συνιστώσα ενώ η δεύτερη είναι απλώς παρεμπίπτουσα· ή
2. επιδιώκει συγχρόνως μια σειρά στοχεύσεων ή αποτελείται από διάφορες συνιστώσες άρρηκτα συνδεδεμένες μεταξύ τους, χωρίς η μία εξ αυτών να είναι δευτερεύουσα και έμμεση σε σχέση με την άλλη.

Σύμφωνα με την νομολογία του Δικαστηρίου, πρέπει στην πρώτη περίπτωση η πράξη να βασίζεται σε ενιαία νομική βάση και δη σε εκείνη που επιβάλλει η κύρια ή δεσπόζουσα στόχευση ή συνιστώσα, ενώ στην δεύτερη πρέπει η πράξη να βασιστεί στις αντίστοιχες διαφορετικές νομικές βάσεις.²

Η Νομική Υπηρεσία παραπέμπει στην απόφαση του Δικαστηρίου στην Υπόθεση C-94/03, Επιτροπή κατά Συμβουλίου Συλλογή 2006 σελ. I-0001, η οποία έθεσε το ίδιο ζήτημα με αυτό που θέτει η παρούσα απόφαση του Συμβουλίου. Το Δικαστήριο κατέληξε στο ακόλουθο συμπέρασμα:

51. Κατόπιν όλων των παραπάνω σκέψεων και όπως επίσης προκύπτει σαφώς από την όγδοη αιτιολογική σκέψη της Σύμβασης, κατά την οποία οι εμπορικές και περιβαλλοντικές πολιτικές των συμβαλλόμενων μερών πρέπει να αλληλοϋποστηρίζονται για να επιτευχθεί η αειφόρος ανάπτυξη, πρέπει συνεπώς να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η Σύμβαση έχει, τόσο από την άποψη των

¹ Υπόθεση C-45/86, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Γενικευμένες Δασμολογικές Προτιμήσεις) Συλλογή 1987 σελ. 1439, παράγ. 5 Υπόθεση

C-440/05 Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2007, σελ. I-9097· Υπόθεση C-411/06 Επιτροπή κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, Συλλογή 2009, σελ. I-7585.

² Βλέπε υπόθεση C-411/06, ό.π., παρ. 46-47.

στόχων της όσο και από την άποψη του περιεχομένου της, δύο συνιστώσες, άρρηκτα συνδεδεμένες, από τις οποίες καμία δεν είναι δευτερεύουσα ή έμμεση σε σχέση με την άλλη και από τις οποίες η μία εμπίπτει στην κοινή εμπορική πολιτική και η άλλη στην πολιτική προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος. Κατ' εφαρμογή της νομολογίας που παρατέθηκε στη σκέψη 36 της παρούσας απόφασης, η απόφαση για την έγκριση της Σύμβασης εξ ονόματος της Κοινότητας έπρεπε να στηριχτεί επομένως σε διττή νομική βάση, και συγκεκριμένα στα άρθρα 133 ΕΚ και 175, παράγραφος 1, ΕΚ, σε συνδυασμό με τις κρίσιμες εν προκειμένω διατάξεις του άρθρου 300 ΕΚ.

55. Τέλος, πρέπει να τονιστεί ότι η Κοινότητα, στηρίζοντας την απόφαση για την έγκριση της Σύμβασης σε διττή νομική βάση, δηλαδή στα άρθρα 133 ΕΚ και 175 ΕΚ, παρέχει επίσης στα άλλα συμβαλλόμενα μέρη ενδείξεις αφενός για την έκταση της κοινοτικής αρμοδιότητας σε σχέση με τη Σύμβαση αυτή, η οποία, όπως αποδείχθηκε παραπάνω, εμπίπτει τόσο στην κοινή εμπορική πολιτική όσο και στην κοινοτική πολιτική περιβάλλοντος, και αφετέρου για την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Κοινότητας και των κρατών μελών της, η οποία επίσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή της συμφωνίας σε κοινοτικό επίπεδο.

56. Κατόπιν όλων των ανωτέρω, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει συνεπώς να ακυρωθεί, καθόσον στηρίζεται μόνο στο άρθρο 175, παράγραφος 1, ΕΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 300, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, πρώτη περίοδος, και το άρθρο 300 παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, ΕΚ.

IV. Σκοπός και περιεχόμενο της πρότασης

Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 4, σκοπός της πρότασης είναι να καταστεί δυνατή η προσχώρηση της ΕΕ στη σύμβαση CITES ώστε να μπορεί η ΕΕ να συμμετέχει πλήρως στις εργασίες της CITES και να δεσμεύει νομικά την ΕΕ και όλα τα κράτη μέλη της στην εφαρμογή και επιβολή της σύμβασης. Θα δημιουργήσει θεσμοθετημένες ευθύνες για την ΕΕ έτσι ώστε αυτή, ως συμβαλλόμενο μέρος, να λογοδοτεί στα υπόλοιπα μέρη για την εκ μέρους της εφαρμογή της σύμβασης.

Εξάλλου η αιτιολογική σκέψη 3 ορίζει ότι τα θέματα που καλύπτονται από τη CITES αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος και το εμπόριο, που αποτελούν τομείς στους οποίους η ΕΕ είναι αρμόδια για τη διαπραγμάτευση, τη σύναψη και την εφαρμογή διεθνών συμφωνιών.

Σε παράρτημα της πρότασης περιλαμβάνεται δήλωση της ΕΕ με την ακόλουθη διατύπωση (υπογράμμιση του συντάκτη):

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ ΧΧΙ (ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3) ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΓΡΙΑΣ ΧΛΩΡΙΔΑΣ ΚΑΙ ΠΑΝΙΔΑΣ ΠΟΥ ΑΠΕΙΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ

«Η Ευρωπαϊκή Ένωση δηλώνει ότι, σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 191, είναι αρμόδια για τη σύναψη διεθνών συμφωνιών που συμβάλλουν στην επίτευξη των ακόλουθων στόχων, και για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτές:

– διατήρηση, προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος,

– προστασία της υγείας του ανθρώπου,

– συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων,

– προώθηση, σε διεθνές επίπεδο, μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων, συμπεριλαμβανομένης της αλλαγής του κλίματος.

Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Ένωση εγκρίνει μέτρα σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής της αγοράς.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα όσον αφορά τα μέτρα στον τομέα της Τελωνειακής Ένωσης μεταξύ των κρατών μελών της και όσον αφορά την κοινή εμπορική πολιτική της.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση δηλώνει ότι έχει ήδη θεσπίσει νομικές πράξεις, δεσμευτικές για τα κράτη μέλη της, που καλύπτουν θέματα που διέπονται από την παρούσα σύμβαση, ιδίως αλλά όχι μόνον, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 338/97 της 9ης Δεκεμβρίου 1996 για την προστασία των ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας με τον έλεγχο του εμπορίου τους και την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 865/2006 της 4ης Μαΐου 2006 της Επιτροπής.

Επιπλέον η Ευρωπαϊκή Ένωση δηλώνει ότι είναι υπεύθυνη για την εκτέλεση των υποχρεώσεων αυτών οι οποίες απορρέουν από τη σύμβαση για το διεθνές εμπόριο των ειδών άγριας χλωρίδας και πανίδας που απειλούνται με εξαφάνιση και καλύπτονται από την ισχύουσα νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η άσκηση των ενωσιακών αρμοδιοτήτων, από τη φύση της, υπακούει σε κανόνες συνεχούς εξέλιξης.»

Οι δύο παράγραφοι που υπογραμμίζονται ανωτέρω έχουν διαγραφεί στο κείμενο του Συμβουλίου που απεστάλη στο Κοινοβούλιο προς έγκριση.

Το προοίμιο της σύμβασης CITES περιλαμβάνει την ακόλουθη τέταρτη αιτιολογική σκέψη:

Αναγνωρίζοντας, επιπλέον, ότι η διεθνής συνεργασία είναι ζωτικής σημασίας για την προστασία ορισμένων ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας από υπερεκμετάλλευση μέσω του διεθνούς εμπορίου·

V - Καθορισμός της κατάλληλης νομικής βάσης

Λαμβάνοντας υπόψη ότι σκοπός της πρότασης είναι να δεσμευθούν νομικά η ΕΕ και όλα τα κράτη μέλη της να εφαρμόζουν και να επιβάλλουν τη σύμβαση CITES, συνάγεται ότι ο σκοπός της ίδιας της σύμβασης έχει ουσιαστική σημασία προκειμένου να καθοριστεί εάν η πρόταση επιδιώκει ταυτόχρονα τους δύο στόχους της προστασίας του περιβάλλοντος και του εμπορίου ή εάν ο ένας από τους στόχους αυτούς είναι απλά παρεμπίπτων.

Θα πρέπει αρχικά να σημειωθεί ότι ο κανονισμός δια του οποίου η CITES εφαρμόζεται στα κράτη μέλη βασίζεται αποκλειστικά στη νομική βάση περί περιβάλλοντος. Από το γεγονός αυτό θα μπορούσε να συναχθεί ότι ο στόχος της προστασίας του περιβάλλοντος δεν θα πρέπει να θεωρείται παρεμπίπτων σε σχέση με οποιονδήποτε άλλο ενδεχόμενο στόχο αλλά πρέπει να θεωρείται τουλάχιστον ένας από τους κύριους στόχους.

Συνεπώς ανακύπτει το ερώτημα εάν ο στόχος του εμπορίου θα πρέπει να θεωρείται παρεμπίπτων σε σχέση με τον στόχο της προστασίας του περιβάλλοντος. Καθίσταται σαφές από την τέταρτη αιτιολογική σκέψη του προοιμίου της CITES ότι η σύμβαση αποσκοπεί να διασφαλίσει τη διεθνή συνεργασία προκειμένου να προστατεύονται τα είδη από την υπερεκμετάλλευση μέσω του διεθνούς εμπορίου. Σύμφωνα με το άρθρο 207 ΣΛΕΕ, η κοινή εμπορική πολιτική ασκείται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, η οποία σύμφωνα με το άρθρο 191, όπως αναφέρεται στο άρθρο 192 ΣΛΕΕ, περιλαμβάνει την προώθηση, σε διεθνές επίπεδο, μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων. Συνεπώς η εμπορική πτυχή της πρότασης δεν μπορεί να θεωρείται απλώς παρεμπίπτουσα σε σχέση με τον στόχο της προστασίας του περιβάλλοντος, ιδίως εάν ληφθεί υπόψη ότι η ΕΕ διαθέτει αποκλειστική αρμοδιότητα όσον αφορά την κοινή εμπορική πολιτική.

Ως εκ τούτου, η πρόταση επιδιώκει ταυτόχρονα τους δύο στόχους της προστασίας του περιβάλλοντος και του δίκαιου διεθνούς εμπορίου. Οι δύο στόχοι είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι μεταξύ τους, χωρίς ο ένας να είναι δευτερεύων και έμμεσος σε σχέση με τον άλλο. Συνεπώς, η νομική βάση της πρότασης πρέπει να περιλαμβάνει το άρθρο 207 ΣΛΕΕ και δεν μπορεί να βασίζεται μόνο στο άρθρο 192 ΣΛΕΕ.

VI - Συμπέρασμα και σύσταση

Υπό το πρίσμα της ανωτέρω ανάλυσης τα άρθρα 192, 207 και 218 ΣΛΕΕ αποτελούν τη κατάλληλη νομική βάση της πρότασης.

Η επιτροπή εξέτασε το εν λόγω ζήτημα κατά τη συνεδρίασή της στις 13 Οκτωβρίου 2014. Κατά τη συνεδρίαση αυτή, αποφάσισε συνεπώς, με 15 ψήφους υπέρ και 6 κατά, και καμία αποχή¹, να συστήσει τα άρθρα 192, 207 και 218 παράγραφος 6 στοιχείο α) ΣΛΕΕ ως την κατάλληλη νομική βάση της πρότασης απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την

¹ Ήσαν παρόντες στην τελική ψηφοφορία: Jean-Marie Cavada (Ασκών την Προεδρία, Αντιπρόεδρος), Max Andersson, Marie-Christine Boutonnet, Daniel Buda, Κώστας Χρυσόγονος, Therese Comodini Cachia, Mady Delvaux (Αντιπρόεδρος), Andrzej Duda, Pascal Durand, Angel Dzhambazki, Rosa Estaràs Ferragut, Jytte Guteland, Heidi Hautala, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Dietmar Köster, Gilles Lebreton, António Marinho e Pinto, Jiří Maštálka, Angelika Niebler, Julia Reda, Evelyn Regner, Virginie Rozière, Viktor Uspaskich, Tadeusz Zwiefka.

προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη σύμβαση για το διεθνές εμπόριο ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας που απειλούνται με εξαφάνιση (CITES).

Με τιμή,

Pavel Svoboda

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	5.11.2014
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 61 -: 3 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Marco Affronte, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Ivo Belet, Simona Bonafè, Lynn Boylan, Nessa Childers, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Ashley Fox, Elisabetta Gardini, Enrico Gasbarra, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Benedek Jávor, Josu Juaristi Abaunz, Karin Kadenbach, Syed Kamall, Kateřina Konečná, Peter Liese, Norbert Lins, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Teresa Rodríguez-Rubio, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Renate Sommer, Dubravka Šuica, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Nils Torvalds, Glenis Willmott, Jadwiga Wiśniewska
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Renata Briano, Soledad Cabezón Ruiz, Ulrike Müller, József Nagy, Aldo Patriciello, Alojz Peterle, Christel Schaldemose, Bart Staes